

Pomponia.

Paa Dansk ved
N. P. MADSEN.

„Jeg — i Rom! Du maa tage fejl, ædle Tribun. Saa længe Hoffet har opholdt sig i Sinussa, har jeg ikke sat min Fod uden for Byen.“ Saa skyndte han sig at tilføje: „Du har vel for Resten hørt den frygtelige Nyhed — at Kejseren er død.“

„Død!“ raabte Tribunen forbavset og forfærdet paa en Gang. „Allerede! Hvorledes døde han, Kornelius?“

Den unge Page følte Tribunens gennembornede Blik, men tvang sig til at sige saa ligegyldig, han kunde:

„I sin Seng. Kejsrerinden er ude af sig selv, og hele Hoffet i Sorg. Men det vil ikke vare længe. Den unge Nero vil blive en bedre Kejser end den gamle Klaudia.“

Tribunen vilde ikke drøfte Tronstridigheder med den letsindige Page og sagde derfor blot:

„Det faar vi se. Men i hvert Fald haaber jeg, at han maa faa Venner og Raadgivere, der er ham mere tro end de, den gamle Kejser havde. For Resten — Kornelius — vil jeg gerne sige“ — Tribunen saa skarpt paa Pagen — „du har ikke været ærlig.“

Pagen kastede sit Hoved tilbage som ramt af et Dolkestik, men slog hurtig Øjnene ned igen.

„Jeg ved, at du var i Rom,“ fortsatte Tribunen. „Jeg ved ogsaa, at du har været hos Lokusta, Giftblandersken, og saa dig træde ind ad Døren. Siden har jeg ikke kunnet finde dig. Jeg ventede længe paa dig uden for hende sDør, men du kom ikke. Har siden forgæves søgt dig i Rom, og var nu paa Vej til Sinussa for at undersøge, om du var der, eller om den ugudelige Kvinde paa en eller anden Maade havde sørget for, at du forsvandt.“

Kornelius følte sig i Saksen, og han følte til lige, at det var umuligt for ham at komme ud af den. Derfor ændrede han sin Slagplan og svarede i en Tone, som han søgte at gøre saa oprigtig, han kunde:

„Naa, hvem kan skjule noget for dig, kloge Tribun? Jeg vil tilstaa, at jeg var nogle Timer i Rom. Jeg havde et Ærinde for Kejsrerinden til en en mig ukendt Person. Jeg er forpligtet til at adlyde hendes Befalinger, men jeg er ikke ansvarlig for Følgerne. For Resten, siden jeg har udrettet mit Ærinde, har jeg ikke set Kejsrerinden.“

„Det har vel sine Grunde,“ sagde Tribunen skarpt. „Maaske ønsker Kejsrerinden helst, at du var saa langt borte som mulig, efter at hun har brugt dig. Eller — kan være, at du har en Fornemmelse af, at det er sikrest ikke at være hende for nær.“ Tribunen fortsatte med et i en mildere Tone: „Stakkels Kornelius — var jeg blot straks redet til Sinussa, og havde jeg blot indhentet dig, før du fik udført dit Ærinde, saa kunde meget ondt være forhindret. Kornelius, du skal vide, jeg har ikke Lyst til at være din Angiver. Men jeg er bekymret for din Sjæl. Derfor maa jeg sige til dig endnu en Gang — forlad de Syndens Veje, du er inde paa. Jeg ser godt, at den onde Samvittighed stirrer mørkt ud af dine Øjne, og maa sige dig, stakkels, unge Ven, at jeg kender ham, der kan borttage en ond Samvittighed, udslette Synder, og give en Sjæl Fred. Omvend dig til ham, Kornelius, medens det er Tid. Og saa lev vel. Jeg maa hurtigst mulig tilbage til Rom for at gøre mit til at hindre et Oprør. Nero har mange Modstandere og Britannikus mange Venner. For alt maa jeg sige dig: Fly dog Agrippina og vær ikke mere det elendige Redskab, der gaar hendes Ærinde i Syndens Tjeneste.“

Det kæmpede et Øjeblik vældigt i den unge Pages Sjæl, men saa havede han Blikket og sagde bestemt om end med en let Skælven i Stemmen: „Jeg takker dig, ædle Tribun, for dine Ord og gode Raad. Men jeg kan ikke følge dem. Jeg er forpligtet til at tjene Kejsrerinden og hendes Søn, og jeg er overbevist om, at denne Tjeneste skal blive til min fremtidige Lykke.“ Saa tilføjede han smilende og i en spøgefuld Tone: „Maaske jeg en skønne Dag kan blive i Stand til at vise dig min Taknemmelighed ved at tilbyde min Bistand.“

Saa hilste han høflig og slentrede saa afsted til Sinussa. Rufus saa et Øjeblik bedrøvet efter ham, vendte saa Hesten og red ad Rom til.

XV.

FARLIGE ANSKUELSE.

Et af de Hjem, som Pomponia ofte besøgte, var Senatoren Erastus'. Skønt Junia stod hende saa fjern i aandelig Henseende, holdt hun dog meget af denne ædle Slætning.

En Dag tog hun Klaudia med derhen. Den britiske unge Pige var forbavset over al den Luxus, hun mødte i dette fornemme Hjem. Særlig mødte hun her et, som hun ikke var vant til at se i Plautius' Hjem, hvor fornemt og rigt udstyret det end ellers var. Hvor hun end saa hen — i Marmorhallerne, i Søjlegangene, langs Springvandskummerne, inde mellem Havernes grønne Vækster, ved ensomme Grotter og inde i Skyggen af dejlige Lunde — overalt mødte Øjet prægtige Marmorstatuer, af hvilke de fleste var af Roms Guder.

Paa de offentlige Pladser og foran de fornemme Paladser havde hun ofte set disse Kunstværker, men ikke i private Huse, i hvert Fald ikke

i en saadan Mængde som her. Da hun udtalte sin Forbavselse til Flavia, Husets unge Datter, med hvem hun spadserede omkring i Haven, svarede Flavia:

„Har I da ingen Guder i Britannien, og opstiller I ikke deres Billeder i eders Huse og Haver?“

Klaudia blev blussende rød. Hun tænkte paa det eneste Gudebillede, hun havde set i sit Hjem, det afskyelige Billede, de havde opstillet foran hende, den Dag hun var bundet til Pælen. Efter at have samlet sig lidt svarede hun:

„Nej, saadanne Statuer som disse her rundt om har vi ikke. Mine uvidende Landsmænd tilbeder vel Væsener, som deres Indbildningskraft har skabt, og som de kalder Guder. Men der er dog nogle faa, der har lært, at det, som Menneskehænder har frembragt, ikke kan være Guder.“

„Nej, det er sandt,“ svarede Flavia. „Alle oplyste Mennesker her ved ogsaa, at disse Marmorfigurer ikke er de Guddomme, der hersker over os, men kun Billeder af dem, Statuer, der er dannet til deres Ære. Og vi tror ogsaa, at Guderne ser med Velbehag paa, at vi viser deres Billeder den Ære, der tilkommer dem. Kom med mig, saa skal jeg vise dig et Sted, der er mig særlig helligt, Gudinden Floras Helligdom. Du kender selvfølgelig ikke Navnet, men hun er Blomsternes og Solskinnets Gudinde, og hende har jeg særlig viet min Tilbedelse.“

„Ja, jeg kan godt mindes hendes Navn. Da Pomponia opholdt sig i mit Hjem, fortalte hun mig lidt om Roms Guder, og jeg husker godt, hun nævnte Navnet Flora.“

„For Resten maa jeg sige dig, at Moder er bedrøvet over Pomponia. Moder siger, at før hun rejste til Britannien, var hun den frommeste Dame i Italien og en af de ivrigste til at dyrke vore Guder. Men nu efter sin Tilbagekomst er hun ganske forvandet. Maaske jeg ikke skulde tale til dig derom, men jeg anser det for min Pligt at advare dig, for at du kan være paa Vagt. Hun blev engang forhørt i Overværelse af hele sin Familie. Man mistænkte hende nemlig for, at hun tilbad fremmede Guder. Hun blev vel frikendt, men siden har det alligevel vist sig, at Mistanken ikke var ubegrundet. Men da hendes Mand ikke skrider ind, saa er der jo ikke noget at gøre. Hendes Hang til fremmede Guddomme har ogsaa gjort hende tungsindig og indesluttet, saa hun ikke tager Del i Hovedstadens henrivende Fornøjelser, for Eks. i Cirkus og Teatrene. Klaudia, kunde du ikke være hende til Hjælp — ogsaa for din egen Skyld. Ellers vil hun vel ogsaa holde dig borte.“

„Jeg er bange for, at jeg ikke kan være hende til Hjælp i den Henseende, da jeg deler hendes Anskuelse. Pomponia har beskrevet mig de skrækkelige Scener, der foregaar i Cirkus og Teatrene. Jeg kunde ikke overvære saadant noget selv for alle Kejsrerens Rigdomme. Jeg kunde ikke se paa, at det ene Menneske myrdede det andet eller blev revet ihjel af vilde Dyr, blot for at Folk kan mere sig.“

Klaudia havde talt sig varm, og i sin Iverglemt hun, at hun talte til en, der ikke havde Spor af Forstaaelse for hendes Følelser. Men den Overraskelse og Misbilligelse, som hun læste i Flavias Ansigt, mindede hende om de alvorlige Advarsler, Pomponia saa ofte havde indgivet hende, om at betregne Følgerne af sit Vidnesbyrd. Hun holdt inde et Øjeblik og fortsatte saa:

„Jeg vil tilstaa, Flavia, at der her i Rom er saa meget herligt, jeg maa beundre, og ikke mindst her i eders dejlige Hjem. Men al Grusomhed eller blot alt, hvad der ser ud som Grusomhed, har altid bedrøvet mig og været mig imod, og jeg er glad ved, at Pomponia ikke forlanger, at jeg skal gaa i Cirkus.“

„Ak, du Barn,“ raabte Flavia med en overmodig Latter, „jeg forsikrer dig, at du vil gaa tabt af meget, hvis du ikke overvinder din Frygt for Kampene i Cirkus. Jeg folte ogsaa i Begyndelsen en vis Angst for at se Blod og for at overvære disse Døds-scener, selv om det kun var Fanger eller Forbrydere, der drejede sig om. Men jeg overvandt snart denne Svaghed og fandt, at det var herligt. O, du kan ikke tænke dig, hvor det er interessant og spændende at se disse Kampe — naar Dyrene brøler, og Trompeterne smelder, og Tilskuerne jubler og klapper.“

Den unge Piges flammende Øjne viste, hvor levende hun satte sig ind i disse Scener. Hendes Ord gjorde ogsaa et stærkt Indtryk paa Klaudia, om end Virkningen var en anden. Indtrykket var saa stærkt, at den unge Prinsesse nden at tænke over det atter vovede sig ind paa det farlige Omraade.

„Jeg synes, det er oprørende,“ sagde Klaudia. „Man har endog fortalt mig, at Mænd, ja Kvinder og Børn med, er blevet kastet for vilde Dyr, blot fordi de troede paa en anden Gud end Romerne. Sig mig, Flavia, vilde du overvære noget saa umenneskeligt?“

„Jeg har aldrig set nogen Jøde eller Kristen — det er vel dem, du tænker paa — blive kastet for de vilde Dyr, og jeg kan heller ikke sige, at jeg ønsker at se det. Jeg har nemlig hørt, at disse Sværkere og Fanatikere er ganske føleløse og slet ikke værger sig, saa der er ingen Kunst at bevandre og ingen Spænding ved det. Nej, jeg foretrækker en Kamp efter alle Kunstens Regler, hvori uddannede og dygtige Gladiatore kæmper for Livet enten indbyrdes eller med vilde Dyr. Enhver Stilling, disse prægtige Atleter indtager, er et Studium for en Billedhugger. Naar den ene saa giver den anden Dødsstødet — hvilken Spænding, hvilken Scene. Klaudia, du maa ledsage mig til den næste Gladiatorkamp. Saa snart Sørgediden er forbi, vil den unge Kejser sikkert glæde Folket med nogle glimrende Skuespil. Hvis Pomponia

ikke vil ledsage dig, saa kan du følges med os. Hvor vil det blive morsomt, og hvor vil de unge fornemme Mænd trænge sig om vore Pladser for at komme til at hilse paa den britiske Prinsesse.“

Flavia haabede ved disse smigrende Ord at have overvundet Klaudias Modstand. Men dette Haab var forfængeligt. Hvor smuk hun end var, saa var hun dog for alvorlig og dyb en Natur til, at Smigerier gjorde Indtryk paa hende. Der var eet Menneske, hvis Beundring vilde glæde hende. Andre unge Mænds Beundring havde ingen Værd for hende. Det var med Værdighed og Bestemthed, hun svarede:

„Jeg takker dig, Flavia, for din gode Hensigt, men jeg kan ikke tage imod dit Tilbud. Jeg kan ikke gaa et Sted hen, hvor min kære, moderlige Veninde Pomponia ikke vil komme. Og frem for alt vil jeg ikke besøge et Cirkus. Jeg vilde aldrig kunne faa mig selv til at overvære et af disse skrækkelige, umenneskelige Skuespil. Og det af mange Grunde, men ogsaa af den Grund — du vil tilgive mig det — at jeg synes, det er raa og upassende Fornøjelser for en dannet, kvindelig ung Pige.“

Flavia lo foragteligt og svarede, idet hun stolt rejste Hovedet:

„Jeg tænker, de romerske Damer lige saa godt er i Stand til at bedømme, hvad der er passende og sømmeligt, som en ung Pige fra den barbariske Ø, Britannien. For Resten — naar din fine Smag tager saadan Anstød af vore ædle, atletiske Øvelser, som udføres af Mænd, saa er jeg egentlig nysgerrig efter at vide, hvad du vil sige til, at Kvinder tager Del i samme. Du skal nemlig vide, at der gives Damer af de rigeste og fornemste Kredse, som tager Undervisning i Fægtning og andre saadanne Øvelser. Ja, jeg har set ædle og smukke Damer, baade gifte Damer og unge Piger optræde paa Arenaen og udfolde en Gracie og en Kunst, som vakte en Bifaldsstorm.“

„Maa jeg svare dig med et Spørgsmaal, Flavia? Sig mig ærligt, har du virkelig misundt dem Mængdens Bifald? Eller rødmede du virkelig ikke over disse kvindelige Væsener? Følte du ikke uvilkaarligt, at de nedværdige vort Køn ved en saa ukvindelig Optræden?“

Flavia brast i Latter, som man ler af en Dumhed og sagde:

„Nej, Klaudia, det folte jeg virkelig ikke. Tværtimod, jeg ønskede selv at have lært denne Kunst og være i Besiddelse af en saadan Færdighed og Koldblodighed, som disse Damer besad. Jeg har endog anmodet mine Forældre om Tilladelse til at tage Undervisning i Fægtning hos en af de bedste Fægtmestere i Rom. Min Moder havde ikke noget imod det, men min Fader forbød mig det.“

„Det glæder mig, at din Fader ikke vilde tillade dig det,“ sagde Klaudia alvorlig.

Hun var ked af den Tone, hvori Flavia talte og var bedrøvet over de Anskuelse, som den unge Romerinde forfægtede. En Stund gik de tavse ved Siden af hinanden, saa fik en anden Følelse Overmagt i Klaudias Hjerter, nemlig Medlidenheden. Flavia kunde jo ikke gøre for, at hun havde saadanne Anskuelse. Hun var jo et Barn af sit Folk og maatte se paa alt paa samme Maade som sine Omgivelser. Og frem for alt kendte hun jo ikke Kristi Evangelium, der gør Mennesker til nye Skabninger og helliger og forædler dem. Hun fortrød bittert, at hun havde talt saa skarpt til Flavia og sagde derfor i en kærlig Tone:

„Kære Flavia, vær ikke vred paa mig, fordi jeg ikke kan tænke og føle som du. Betænk, at jeg aldrig før har kendt saadanne Ting, som du har talt om. Hvis jeg havde været født i Rom, vilde jeg vel have set paa det paa samme Maade som du. Men jeg er taknemlig for, at jeg ikke er det. Jeg er taknemlig for, at jeg har lært at afsky al Grusomhed og lært at elske Barmhjertighed og Hellighed. Maaske vil du en Dag komme til at dele mine Følelser i Henseende til saadanne Skuespil. Det vil jeg af Hjertet haabe og ønske. Imidlertid lad os blive ved at være Venner. Vi kan begge lære noget af hinanden. Du har en Uddannelse og en Oplysning, som jeg mangler, men jeg ved ogsaa, at jeg ejer noget, som du ikke har, og som gør mig til det rigeste Menneske paa Jorden.“

De sidste Ord og den hjertelige Tone, hvori de var talt, forsonede Flavia fulstændig. Trods Forskellen, der var imellem dem, var hun ganske indtaget i den britiske Prinsesse.

Hun opgav nu Forhandlingen om Cirkus og Teater og førte Klaudia ind i Floras Helligdom. Det var et lille Tempel, der var bygget i sirlig og elegant Form, og hvortil man steg op ad nogle Marmortrin. Forsiden var en aaben Søjlehal, og dets Kuppel hvilede paa slanke, korinthiske Søjler, hvorom et Flor af Slyngeplanter snoede sig. Paa en Piedestal i Baggrunden af Tempel stod en dejlig Statue af Gudinden. Den var af hvidt Marmor, hvis bløddende Farve fremhævedes ved lange Blomsterguirlander og en Krans af røde Roser omkring Panden.

Paa et lille Alter foran Statuen stod prægtige Vaser fulde af Blomster i alle Farver.

Det hele frembød et saa dejligt Syn, at Klaudia i et Øjeblik sank hen i stum Beundring.

„Hvad synes du om min Gudinde og hendes Tempel?“ spurgte Flavia.

„Statuen synes jeg er dejlig,“ svarede Klaudia. „Den gør sandelig Kunstneren Ære. Selve Bygningen, som du kalder et Tempel, er ogsaa smuk. Men for mig kunde det aldrig blive noget Tempel. Jeg kunde aldrig komme til at tro, at det Væsen, som Billedet fremstiller, har Magt til at bønhøre eller velsigne den, som beder. Her et saadant Væ-

sen overhovedet nogen Sinde levet, saa er hun død som andre dødelige.“

„Hvem tilbyder du da? Sikkert mener du ikke som nogle Filosofer, at der ingen Guder er til, der bekymrer sig om os, og at den højeste Visdom bestaar i at følge vore Lyster og blot nyde Livet.“

„Nej, Flavia, det mener jeg ikke. Jeg tilbyder den Gud, som har skabt os og alt det, der er til, og som elsker os saa højt, at han bragte det største Offer, der nogen Sinde er bragt, nemlig sin egen Søn, for at frelse os fra et evigt Mørke til evigt Lys og Herlighed.“

„Hvad er det, du siger, Klaudia? Hvad er det for nye og forunderlige Ting, du fremfører? Hvad er det for en fremmed Gud, du taler om?“

„O, Flavia, det er ingen fremmed Gud. Vore første Forældre og mangfoldige af vore Forfædre kendte ham og tilbad ham. Han er Gud fra Evighed og til Evighed. Han er død og opstanden for os, og han vil komme igen og dømme alle, levende og døde.“

„Du er en Sværmerke, Klaudia,“ raabte Flavia næsten heftig. „En eller anden Fanatiker har fyldt dit Hjerter med vilde Fantasier. Hvis det er sandt, hvad du siger, saa er Roms Guder jo kun Indbildninger, og saa har alle Roms Vismænd levet i en Vildfarelse, og det kan jeg ikke tro.“

„Kære Flavia,“ sagde Klaudia inderlig, „maatte min dyrebare Gud en Dag vise dig, at det er sandt, hvad jeg har sagt. Det er kun saa lidt, jeg har kun saa lidt Lys endnu over disse underfulde Ting. Men saa meget ved jeg, at jeg har givet min Gud hele mit Hjerter, og at han har fyldt det med en Fred og en Herlighed, som jeg ikke kan beskrive. O, Flavia, kunde du blot komme til at tro paa denne den eneste sande Gud.“

„Er du da en Jøde, Klaudia?“ raabte Flavia, idet hun uvilkaarlig trak sig et Skridt tilbage. „Ved du ikke, at den forrige Kejser, hvis Navn du bærer, forviste alle Jøder fra Rom, og lod mange dræbe, fordi de var farlige for Staten og Modstandere af den nationale Religion. Sig mig, hører du til dem?“

„Nej, Flavia, jeg kender ikke deres Religion, som du kalder Jøder. Kun saa meget ved jeg, at de kun tilbyder een Gud, og for saa vidt er jeg enig med dem. Jeg tror paa denne ene Gud. Og jeg tror, han elsker mig, som en Fader elsker sit Barn.“

„Ti stille,“ raabte Flavia. „Jeg har hørt, at en Sekt her i Rom lærer noget lignende, og det er farlige Anskuelse at nære her i Rom. Derfor advarer jeg dig, Klaudia. Selv om du i dit Hjerter nærer saadanne Ideer, saa behold dem endelig for dig selv.“

De tav begge et Øjeblik, saa sagde Flavia: „Men nu ikke mere om det. Sig mig, du har da været ved Hoffet?“

„Nej, endnu ikke. Den gamle Kejser fik mig aldrig at se, og siden hans Død har jeg ikke følt nogen Pligt til at komme i Forbindelse med Hoffet. Hvorledes det skal blive i Fremtiden, ved jeg ikke. Men der kommer din Moder og Pomponia henne, lad os gaa dem i Møde.“

„Og Linus er med, ser jeg,“ udbrød Flavia, og Klaudia syntes at bemærke en let Rødme paa den unge Piges Kinder, idet hun sagde det.

XVI. ARTEMAS.

Paa en Slette, der gennemstrømmes af Skamanderfloden og er begrænset af en af de Bjergkæder, som tilsammen bar Navnet „Idabjerget“, var den romerske Lejr opslaaet. Teltene var opstillet i regelmæssige Linier og i Militærorden.

De øverste Officerers Telte dannede en 80 Fod bred Gade, hvorfra den Mængde af smalle Gader udgik til begge Sider, som Soldaternes Telte dannede. Disse Gader blev stedse holdt fri. Vogne og Lastdyr maatte aldrig komme derind, men blev anbragt i en saakaldt Forstad, en aaben Plads, der omgav Lejren paa alle Sider inden for de opkastede Volde. Denne Plads, der var 150 Fod bred, skulde tillige beskytte Lejren imod gloende Brande, som Fjenden ofte prøvede paa at slynge derind.

Ud af en af de fornemste Telte kom Pudens og en anden romersk Officer ved Navn Artemas og begav sig ned ad Hovedgaden. Artemas' furede Pande og graa Haar og Skæg vidnede om, at han var meget ældre end hans unge Ledsager, skønt hans Gang var spændig og hans Holdning som en Ynglings.

Artemas var som Pudens en Kristi Discipel, og han havde lidt meget for sin Herres Skyld. Dog var hans Mod ikke knuet og hans Kraft usvækket, og han var endnu bestandig rede til at tjene sin himmelske Herre i alle Ting, ja at give sit Liv for ham, om han krævede det.

Det var et lykkeligt Tilfælde, eller lad os hellere sige en naadig Førelse af Gud, at Pudens blev ansat i den Afdeling, som Artemas var øverstbefalende over. Pudens havde ikke længe været i Armeen, for disse to Trosværdige fandt hinanden. Artemas var et ældre Guds Barn, havde længe opholdt sig i Judæa, og var prøvet i Trængsels og Forfølgelsens Ovn, derfor kunde han være til Velsignelse og Hjælp for sin unge Broder.

De romerske Tropper var sendt til Lilleasien for at dæmpe forskellige Oprør. Denne Opgave havde de løst, og havde nu slaet Lejr i Troas, hvor de skulde blive en Tid for ved deres blotte Nærværelse at sætte Skræk i Oprørerne. Hverken Soldater eller Officerer havde derfor nogen streng Tjeneste, og der var derfor megen Tid og megen Frihed til personlig Adspredelse.

(Fortsættes.)